

کودتای ۸ مرداد

هفتاد

سال

دستا

کودتای ۲۸ مرداد

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ که با توطئه انگلیسی آمریکایی در اردیبهشت ماه ۱۳۳۰ (مه ۱۹۵۱ م) شکل گرفت و منجر به ساقط شدن دولت مصدق و مصادره شدن نهضت «ملی کردن صنعت نفت» شد. بنابر اعتراف آمریکایی‌ها و اسناد منتشر شده سازمان سیا و وزارت خارجه کاخ سفید در سال ۱۳۷۹ شمسی نمایندگان دستگاه امنیتی انگلیس، موضوع براندازی دولت مصدق و جایگزین کردن یک حکومت کاملاً وابسته را به نمایندگان سیا پیشنهاد کردند که با پاسخ مثبت آنها مواجه و در نهایت عملیاتی شد.

به رغم این که طراح اصلی کودتا دولت بریتانیا بود، آمریکا هم نقش موثری در اجرای طرح کودتا داشت. شاید اگر کمک ایالات متحده نبود موفقیت در انجام کودتا امکان نداشت. نقش ایالات متحده

کودتای ۲۸ مرداد

در کودتا قابل انکار نیست؛ اما این نکته هم که آمریکا به تنهایی طرح کودتا را ریخت و بعد هم به وسیله عوامل سیا دولت مصدق را سرنگون کرد خیلی اغراق‌آمیز به نظر می‌رسد. در این جا باید به این نکته اشاره شود که مهم‌ترین نقش ایالات متحده در تامین هزینه عملیات کودتا بود در رابطه با تامین هزینه عملیات کودتا روزولت (رئیس جمهور وقت آمریکا) در مصاحبه با روزنامه "لس آنجلس تایمز" گفته است: «مبلغ یک میلیون دلار برای ترتیب دادن تظاهرات خیابانی به منظور سقوط دولت ناسوینالیسم مصدق که سیصد کشته به جای گذاشت در اختیار ما بوده که حدود ۷۵ هزار دلار آن خرج شده است و بقیه پول را در گاو صندوق مطمئنی گذاشتیم و پس از عملیات این مبلغ به شاه تحویل داده شود هم‌چنین

کودتای ۲۸ مرداد

"روزولت" در مصاحبه‌اش فاش ساخت که مبلغ ۷۵ هزار دلار هزینه ترتیب دادن تظاهرات خیابانی را به یک شبکه مرکب از سه نفر آمریکایی و پنج نفر ایران که با او همکاری داشته‌اند پرداخت کرده است.»

در ۱۸ مارس سال ۲۰۰۰ میلادی مادلین آلبرایت وزیر امورخارجه وقت آمریکا در سخنرانی خود گفت: «در سال ۱۹۵۳ آمریکا نقش مؤثری در ترتیب دادن براندازی نخست‌وزیر محبوب ایران محمد مصدق داشت. دولت آیزنهاور معتقد بود که اقداماتش به دلایل استراتژیک موجهند ولی آن کودتا آشکارا باعث پس‌رفت سیر تکامل سیاسی ایران شد و تعجبی ندارد که هنوز بسیاری از ایرانیان از این دخالت آمریکا در امور داخلی آنان ناراحتند. علاوه براین در ربع قرن بعد از آن ایالات متحده و غرب پیوسته از رژیم شاه حمایت کردند. دولت شاه

کودتای ۲۸ مرداد

"هرچند کارهای زیادی برای پیشرفت اقتصادی ایران انجام داد، مخالفان خود را بی‌رحمانه سرکوب کرد."
«